

Monumentnummer*: 527009

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 9 december 2002
Kadaster deel/nr: 2589/5

Complexnummer

527007

Complexnaam

Gemaal "Buma"

Woonplaats*

Rutten

Gemeente*

Noordoostpolder

Provincie*

Flevoland

Straat*

Gemaalweg

Nr*

25

Toev.*

Postcode*

8313 PR

Woonplaats*

Rutten

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

NOORDOOSTPOLDER

Sectie*

F

Kad. object*

1878

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Het TRANSFORMATORGEBOUW behorende bij het gemaalcomplex 'Buma' werd gebouwd in 1939-1941 in opdracht van Rijkswaterstaat, Afdeling Rijksdienst IJsselmeerpolders (R.I.J.P.). Het werd evenals het gemaal en de twee dienstgebouwtjes aan het bovenhoofd van de sluis in 1940 afgewerkt door de fa. Rietveld & Verdoorn's Aannemersbedrijf (Papendrecht). Het staalskelet van het gebouw is vervaardigd door de N.V. Machinefabriek Braat te Rotterdam. De electrotechnische werkzaamheden aan het gemaal en het transformator-annex schakelgebouw werden uitgevoerd door de N.V. Heemaf te Hengelo. Op 7 januari 1941 werden de vier transformatoren in het transformatorgebouw en de drie pompen van het gemaal in werking gesteld, waardoor kon worden begonnen met de bemaling van de polder.

Omschrijving

Het transformatorgebouw staat op een brede, met baksteen beklede onderbouw met trap en is door middel van een stalen skelet verstevigd. Het gebouw is opgetrokken in schone baksteen vanuit een rechthoekige plattegrond en heeft granieten plinten en een uitkragend, met verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak met vier, op korte,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gemetselde schoorstenen staande ventilatiekokers. De nok van het dak is langer dan de gootlijsten, waardoor de met cassetten ingevulde uitkragingen boven de kopgevels in een punt uitlopen. De gevelopeningen zijn rechtgesloten en staan onder rollaag of latei. De op de sluis gerichte kopgevel is van het type puntgevel en bevat een stalen deur met roeden in de boven- en zijlichten en een klein rond venster met stalen raam en betonnen lekgootje in de uitgemetselde omlijsting in de geveltop. De kap verlegt zich naar de nok toe. De naar het gemaal gerichte langsgewel wordt vertikaal geled door de ijzeren spantbenen van de staalconstructie. De vier rechter geveldelen zijn alle voorzien van een onder een rollaag staande stalen deur. De linker traveeën zijn voorzien van respectievelijk twee en één smal venster. De achterste kopgevel bevat een rechthoekig venster en een in de top van de puntgevel staand rond venster als die in de andere kopgevel. De naar de Lemstergeul gerichte langsgewel heeft in de traveeën van rechts naar links een smal venstertje, een diep liggende, niet oorspronkelijke roldeur (waar zich oorspronkelijk twee smalle venstertjes bevonden) en vier onder rollaag staande stalen deuren boven een op betonnen consoles rustend platform. Het inwendige van het transformatorgebouw valt buiten de bescherming van rijkswege.

Waardering

Het transformatorgebouw is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en de architectuurhistorische waarde.

- Het transformatorgebouw heeft cultuurhistorische waarde omdat de bouw ervan het begin van de Noordoostpolder markeert en het derhalve tot de oudste nog bestaande bouwwerken in de Noordoostpolder behoort.
- Het gebouw heeft architectuurhistorische waarde vanwege de specifieke, voor de bouwtijd karakteristieke vormgeving en constructie en als belangrijk werk uit het oeuvre van een vooraanstaand architect.
- Het gebouw heeft ensemblewaarde vanwege de bijzondere visuele en functionele samenhang met de overige onderdelen van het complex en de locatie.
- Het gebouw is van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie